

Posudek vedoucího bakalářské práce

Michala Popovič, Bardi a bastardi: Etnografie skupiny historického šermu

Bakalářská práce Michala Popoviče se zabývá historickým šermem, konkrétně případovou etnografickou studií (i když to autor explicitně nezmiňuje) skupiny historického šermu Genus. V úvodu autor definuje pojem historický šerm. Pak se krátce zabývá historií šermu, ovšem jen v českém prostředí. Chybí zde zasazení do širšího mezinárodního kontextu. Kapitoly popisující historický šerm jako hru by si zasloužily více teorie.

Obecně slabinou práce je poměrně malý počet teoretických prací, o které by se autor mohl opřít a lépe tak využívat teoretických konceptů v etnografické části. Oporou pro práci by mohla být řada děl například z antropologie, gaming studies, sociologie volného času či kulturních studií.

Kladem práce je, že autor zvolil relativně dlouhodobý pobyt v terénu a jako hlavní výzkumnou metodu použil zúčastněné pozorování, které doplnil o polostrukturované rozhovory. Potenciál rozhovorů ale nevyužil naplno a nedoplnil tak „slepá místa“ zúčastněného pozorování a v podstatě zůstal jen na povrchu, třeba na straně 30 se nedovídáme, proč fázi debaty po bitvě přikládají šermíři velký význam. Slabinou metodologické části je, že se opírá pouze o jeden zdroj (Hendla) a ani toho nepoužívá důsledně.

Pozitivní je, že se autor zajímá i o etické aspekty svého výzkumu. Škoda jen, že v tom není důsledný a na straně 54 zapomíná používat pro skupinu krycí jméno.

Při psaní etnografického textu a výzkumu si je autor vědom důležitosti antropologického odstupu. (Viz: „Samozřejmě jsem si uvědomil skutečnost, že pohled člena společnosti historického šermu na společnost samou vyvíjí nesmírný tlak na odstup a je třeba nesmírné opatrnosti, aby nebyl pohled nestranného výzkumníka zkreslen osobním zaujetím.“ (s. 5)) V práci ho ovšem zapomíná důsledně používat.

Clifforda a Marcuse a jejich přístup k psaní etnografického textu sice zmiňuje, ale důsledněji s nimi podstatě nepracuje. To platí ostatně i pro většinu literatury, kterou měl k dispozici.

Propojení teorie a „etnografického popisu“ je velmi slabé. Například na straně 23 v kapitole Vystoupení nepoužije Bainbridgovu typologii předpokladů hraní rolí. Pozitivní naopak je, že autor si všímá strukturace temporality a prostoru, i když i tyto pasáže by se daly doplnit vhodnou literaturou. I v některých dalších pasážích se snaží svůj popis strukturovat. Kapitola Hodnosti (s. 42) by zasloužila spíše pojmenovat Funkční struktury skupiny a lepší by bylo, kdyby příklady byly přímo uváděny za definicemi jednotlivých struktur, kapitola by byla

přehlednější, takto působí poněkud neuspořádaně. Jasněji by mohla být podána i aktéřská typologie historického šermu (s. 47-48).

Autor nepřesně cituje, často opomíjí uvádět strany, z kterých daná informace pochází. V práci je mnoho překlepů, gramatických chyb, ty se objevují i v seznamu literatury. Mimo to, že nadbytečně cituje zemi původu, zaměňuje například sídlo MIT Press Cambridge v Massachutes v USA za Cambridge v Anglii.

Bakalářská práce Michala Popoviče žel nenaplnila potenciál, který měla. Autor sice pobýval relativně dlouhodobě v terénu a práci psal s velkým osobním zaujetím pro téma, ovšem značně podcenil nutnost metodologické a teoretické přípravy. Jeho práci tak chybí hlubší a propracovanější analýzy, i když se v ní objevuje celá řada zajímavých faktů. Protože autor se mnou svou práci příliš nekonzultoval, měl jsem na její podobu minimální vliv. Text ke komentování dodal týden před odevzdáním a na práci je vidět, že ji dodělával na poslední chvíli. Práci po dlouhém zvažování doporučuji k obhajobě a hodnotím ji známkou **dobře**.

V Praze 10.8. 2011

Mgr.et Mgr. Jan Beseda